

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
наукової роботи, доцент

_____ О.О. ГОРЬ

« » 2021 року

**ПЛАН РОБОТИ
НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
Селекції, насінництва та сортової агротехніки сої
НА 2021 РІК**

ПОГОДЖЕНО

Науковий керівник
наукової лабораторії
Білявська Л.Г.

Укладач - завідувач
наукової лабораторії
Білявська Л.Г.

У 2021 році зареєстровано нову тему лабораторії селекції, насінництва та сортової агротехніки сої в УкрНТІ.

УДК 633.34-027.32(477)(292.485)

«Створити конкурентоспроможні сорти сої різних напрямів використання для умов Лісостепу України», 2021-2025 рр. № держреєстрації - 0121U108284

1. Цілі та задачі

Основними цілями наукової лабораторії на 2021 рік є

- Створити конкурентоспроможні сорти сої
- Вивчити та створити цінні лінії та зразки різного напрямку використання.
- Впровадження наукових розробок лабораторії у навчальний процес.

Досягнення цих цілей полягає у вирішенні наступних задач:

- вивчення можливих й актуальних для України напрямків використання сої
- вивчення та створення нового вихідного матеріалу української та іноземної селекції
- проведення досліджень з питань створення сортів кормового, укісного напрямку, а також почати пошук джерел та сортів овочевого напрямку використання
- розробка елементів сортової технології вирощування нових сортів сої
- ведення первинного насінництва сортів сої власної селекції
- реалізація насіння сортів сої власної селекції суб'єктам насінництва
- професійна підготовка студентів, аспірантів та виробників
- творча співпраця з науковими установами, ВНЗ та виробниками сої
- впровадження у виробництво наукових розробок
- публікації результатів досліджень у наукових виданнях.

2. План науково-дослідних робіт та обсяги їх фінансування

№ з/п	Назва роботи	№ державної реєстрації	Обсяг фінансування, грн.	
			План	Факт
НДР, що фінансуються за рахунок загального фонду державного бюджету				
<i>Завершені</i>				
<i>Перехідні</i>				
<i>Нові</i>				
НДР, що фінансуються за рахунок спеціального фонду державного бюджету				
<i>Завершені</i>				
<i>Перехідні</i>				

<i>Нові</i>				
НДР в межах кафедральної тематики (без фінансування)				
<i>Завершені</i>				
		X		
<i>Перехідні</i>				
		X		
<i>Нові</i>				
		X		
НДР, що фінансуються за господарськими договорами із замовниками				
<i>Завершені</i>				
		X		
<i>Перехідні</i>				
	Білявська Людмила Григорівна, тематика роботи: : «Створити конкурентоспроможні сорти сої різних напрямів використання для умов Лісостепу України», строки виконання: Початок – 2021 р., закінч. – 2025 р.	№ Державної реєстрації 0121U108284		
Консультативні (наукові) послуги, що фінансуються за господарськими договорами із замовниками				
<i>Завершені</i>				
1.	<i>Первинне насінництво сортів сої Адамос і Александрит в умовах недостатнього зволоження»</i>	Договір № 11 на виконання науково-дослідних робіт від 07.06.2021 р.	6000 (шість тисяч) грн ФГ «Грига» (в особі Григи В. О.) Полтавської області Полтавського р-ну, 2021 р.	6000 (шість тисяч) грн
<i>Перехідні</i>				
		X		
НДР, що фінансуються за проектами (угодами) міжнародного співробітництва (гранти, наукові проекти)				
<i>Завершені</i>				
		X		
<i>Перехідні</i>				
		X		
<i>Нові</i>				
		X		

Пояснення щодо відхилень

3. Підготовка проектів на здобуття грантів (національних, міжнародних)

№ з/п	Назва роботи	Хто подає грант	Обсяг фінансування	Відмітка про виконання

Пояснення щодо відхилень

4. Результати наукової діяльності

№ з/п	Науковий результат	Виконавець (ПІБ, вчене звання)
Монографії		
	<p>1. Tymchuk V., Matviets V., Biliavska L. Methodology of evaluation the owner of the object of intellectual property rights in the market of selection-seed innovations (Методологія оцінки власників об'єктів права інтелектуальної власності на ринку селекційно-насінницьких інновацій). Innovative approaches to ensuring the quality of education, scientific research and technological processes: Edited by M. Gawron-Łapuszek, Ya. Suchukova Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology. Monograph 43. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2021. С. 1031–1035. ISBN 978–83–957298–6–7.</p> <p>2. Biliavska L. H., Biliavskiy Yu. V. Breeding of drought-resistant soybean varieties under climate change. <i>European vector of development of the modern scientific researches: collective monograph / edited by authors</i>. 2nd ed. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. 420 p. (С. 103–122). DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-077-3-25</p>	<p>Tymchuk V., Matviets V., Biliavska L.</p> <p>Biliavska L. H., Biliavskiy Yu. V.</p>
Навчальні посібники		
Підручники		

Публікації у наукових виданнях

<p>1. Biliavska L., Biliavskiy Yu., Mazur O., Mazur O. Adaptability and breeding value of soybean varieties of poltava breeding. <i>Bulgarian Journal of Agricultural Science</i>. 2021. 27 (No 2). P. 312-322. (Scopus)</p> <p>2. Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Діянова А. О., Мирний М. В. Сорти сої для Степу та Лісостепу України. <i>Вісник ПДАА</i>. 2021. № 1. С. 135–140. doi: 10.31210/visnyk2021.01.</p> <p>2. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В. Сучасний стан насінництва жита озимого в Україні. <i>Вісник ПДАА</i>. 2021. № 2. С. 67–74. doi: 10.31210/visnyk2021.02.08</p> <p>3. Michkivskyy S., Naholiuk O., Shkoda M., Voronko-Nevidnycha T., Bebko S., Biliavska L. Support for innovative entrepreneurship and inclusive education as a basis for strategic economic management in the context of sustainable development. <i>Laplace em Revista (International)</i>. Vol. 7, N. 3 B, Sept. - Dec. 2021. P. 621–627. (Web of Science) DOI: https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173B1605</p> <p>4. Kulbanska I.M., Shvets M.V., Goychuk A.F., Biliavska L.H., Patyka V.P. <i>Lelliottia nimipressuralis</i> (Carter 1945) Brady et al. 2013 – The causative agent of bacterial dropsy of common OAK (<i>Quercus robur</i> L.) in Ukraine. <i>Мікробіологічний журнал</i>. К., 2021. Том. 83. № 5. С.30–41. (Scopus). Режим доступу doi: https://doi.org/10.15407/microbiolj83.05.030</p> <p>5. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Діянова А.О., Гарбузов Ю.Є. Нові селекційні форми сої для кормовиробництва. <i>Вісник ПДАА</i>. 2021. №3. С. 58-65. doi: 10.31210/visnyk2021.03.07 https://journals.pdaa.edu.ua/</p> <p>6. Sichkar V, Orekhivskiy V., Bilyavskaya L., Kryvenko A., Solomonov R., Diyanova A. USE OF SOYBEAN GENETIC RESOURCES TO CREATE HIGHLY ADAPTIVE VARIETIES. <i>International Journal of Ecosystems and</i></p>	<p>Biliavska L., Biliavskiy Yu., Mazur O., Mazur O.</p> <p>Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Діянова А. О., Мирний М. В.</p> <p>Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.</p> <p>Michkivskyy S., Naholiuk O., Shkoda M., Voronko-Nevidnycha T., Bebko S., Biliavska L.</p> <p>Kulbanska I.M., Shvets M.V., Goychuk A.F., Biliavska L.H., Patyka V.P.</p> <p>Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Діянова А.О., Гарбузов Ю.Є.</p>
--	--

	<p>Ecology Science (IJEES). 2022. Volume 12, issue 1, https://doi.org/10.31407/ijeess; https://doi.org/10.31407/ijeess12.1 (Scopus). https://www.ijeess.net/journal-83-International-Journal-of-Ecosystems-and-Ecology-Science--(IJEES)--Volume-12-1,-2022.html</p>	<p>Sichkar V, Orekhivskiy V., Bilyavskaya L., Kryvenko A., Solomonov R., Diyanova A.</p>
<p>Взято участь у проведенні науково-технічних заходів (конференцій, семінарів)</p>		
	<p>1. Білявська Л. Г., Брижак Я. В. Виробництво добазового насіння сої у Полтавському державному аграрному університеті. <i>Priority directions of science and technology development. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua"</i>. Kyiv, Ukraine. 2021. Pp. 35–40. URL: https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-24-26-yanvarya-2021-goda-kiev-ukraina-arhiv/</p> <p>2. Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Діянова А. О., Мирний М. В. Посухостійкі сорти сої для умов України. <i>Селекція зернових та зернобобових культур в умовах змін клімату: напрями і пріоритети</i>: тези допов. Міжнар. наук. конф. (5 трав. 2021 р., СГІ–НЦНС, м. Одеса, Україна): Одеса: СГІ–НЦНС, 2021. С. 70–71.</p> <p>3. Білявський Ю. В. Білявська Л. Г. Поширення звичайного павутинного кліща (<i>Tetranychus urticae</i> Koch.) в сучасних агроценозах. <i>Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур : матер. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. молод. вчен. і спец. (с. Центральне, 23 квіт. 2021 р.) / НААН, МПП ім. В. М. Ремесла, МРЕТтаСГ України, УІЕСР. 2021. С. 16–17. Режим доступу : http://confer.uiessr.sops.gov.ua</i></p> <p>4. Білявська Л. Г., Брижак Я. В. Стратегія селекції сої в умовах зміни клімату. <i>Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур : матер. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. молод. вчен. і спец. (с. Центральне, 23 квіт. 2021 р.) / НААН, МПП ім. В. М. Ремесла, МРЕТтаСГ України,</i></p>	<p>Білявська Л.Г., Брижак Я.В.</p> <p>Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Діянова А. О., Мирний М. В.</p> <p>Білявська Л. Г., Білявський Ю. В.</p> <p>Білявська Л. Г., Брижак Я. В.</p>

УІЕСР. 2021. С. 15. Режим доступу : <http://confer.uiers.sops.gov.ua>

5. Biliavska L. H., Diyanova A. A. Model of very early-ripening soybean varieties under climate change for the Steppe and Forest-steppe zones of Ukraine. International scientific journal Grail of science № 4 May, 2021 with the proceedings of the: I Correspondence international scientific and practical conference : Globalization of scientific knowledge: International cooperation and integration of sciences. Held on May 7th, 2021 by. P. 160–165.

DOI 10.36074/grail-of-science.07.05.2021.029.

Режим доступу : <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/issue/view/07.05.2021>

6. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Гарбузов Ю.Є. Параметри моделі сорту сої овочевого напрямку використання. *Теоретичні і практичні аспекти розвитку галузі овочівництва в сучасних умовах*: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (20 травня 2021 р., сел. Селекційне Харків. обл.) / Інститут овочівництва і баштанництва НААН. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2021. Т. 1. С. 52–53.

7. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В. Кислотність ґрунту в селекції сої. *Теоретичні та практичні аспекти сучасних систем землеробства* : матер. Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. присвяч. 150-річчю заснування кафедри землеробства ім. О. М. Можейка, 25 червня 2021 р. Харків : Друкарня Мадрид, 2021. С. 17–20.

8. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Махно В. Ю. Особливості формування та функціонування соєво-ризобіального симбіозу. *Генетика та селекція сільськогосподарських культур – від молекули до сорту* : матер. V інтернет-конф. молод. учених (м. Київ, 21 вересня 2021 р.) / НААН, СГІ-ННЦ, МАП, Укр. ІЕСР. 2021. С. 5.

9. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В. Сучасні напрями використання жита звичайного [озимого] (*Secale cereale* L.). *Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г.П. Жемели* : матер.

Biliavska L. H., Diyanova A. A.
Biliavska L. H., Diyanova A. A.

Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.,
Гарбузов Ю.Є.

Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.

Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.,
Махно В. Ю.

Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.

	<p>Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конф. (Полтава, 30 верес. 2021). Полтава. ПДАУ. 2021. С. 32–35.</p> <p>10. Сокирко М.П., Білявська Л.Г., Білявський Ю.В. Якість зерна беззмінного жита озимого. <i>Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели</i> : матер. Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конф. (Полтава, 30 верес. 2021). Полтава. ПДАУ. 2021. С. 97–100.</p> <p>11. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В. Соя як альтернативне джерело енергії. <i>Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України</i> : тези III Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. м. Київ, 13 жовт. 2021р. / редкол. О.С. Волошкіна та ін. К.: ІТТА, 2021. С. 366-370.</p> <p>12. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Садигов Р.М., Балковий В.О. Насіннева продуктивність сучасних гібридів кукурудзи в посушливих умовах Лісостепу України. <i>Розвиток сільських територій на засадах екологічності, енергонезалежності й енергоефективності</i> :матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 11 листоп. 2021), Полтава : Полтавськи державний аграрний університет, 2021. С. 82-84.</p> <p>13. Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Семенко С.О. Насіннева продуктивність сортів сої в екологічному випробуванні та їх насінництво. IMPLEMENTATION OF MODERN SCIENCE IN PRACTICE : Междунар. науч.-практ. конф., 29 нояб.-01 декаб. 2021, Сан-Франциско, США. 2021. С. 20-22.</p>	<p>Сокирко М.П., Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.</p> <p>Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.</p> <p>Білявська Л.Г., Білявський Ю.В., Садигов Р.М., Балковий В.О.</p> <p>Білявська Л.Г., Білявський Ю.В.</p>
Одержано охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності		
Захищено дисертацій (кандидатських, докторських)		
	<p>Отримано диплом доктора с.-г. наук.</p> <p>Отримано атестат професора</p>	<p>дд №010858 від 9 лютого 2021 р. на підставі рішення атестаційної колегії за спеціальності 06.01.05 – селекція і насінництво.</p> <p>Атестат професора (ап № 003509) видано на підставі рішення</p>

		атестаційної колегії від 30 листопада 2021 р.
Захищено дипломних робіт		
	<p>Брижак Яна Володимірівна, «Підвищення насіннєвої продуктивності сортів сої і збільшення виходу кондиційного насіння за передпосівної інокуляції» <u>Заочно, насінництво і насіннезнавство</u></p> <p>Садигов Руслан Мубарізович, «Особливості вирощування гібридів кукурудзи компанії «Сингента» в умовах зміни клімату» <u>Заочно, екологічне рослинництво</u></p> <p>Балковий Владислав Олександрович, «Продуктивний потенціал гібридів кукурудзи компанії «Піонер» в залежності від густоти та строків посіву» <u>Заочно, екологічне рослинництво</u></p> <p>Семенко Станіслав Олександрович, «Насіннєва продуктивність сортів сої зернового напрямку використання та їх насінництво» <u>Стаціонар, насінництво і насіннезнавство</u></p> <p>Махно Вадим Юрійович, «Особливості підбору біопрепаратів для передпосівної обробки насіння сої та їх вплив на формування врожайності культури» <u>Стаціонар, екологічне рослинництво</u></p>	Керівник - Білявська Л. Г.

Пояснення щодо відхилень

—

5. Розробки, які впроваджено у виробництво (практичну діяльність) за межами академії

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами,	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ /науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів,

		економічний, соціальний ефект			налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1.	Впроваджен ня сортів сої полтавської селекції в господарства Полтавської області (проф. Білявська Л.Г., фахівець 2-ї категорії Діянова А.О., фахівець 2-ї категорії Білявський Ю.В.)	Обсяги виробництва насіння сорту сої Антрацит становили 10 т. Отримано врожай на рівні 2,8 т/га. Отриманий економічний ефект від впровадження 27480 грн.	ФГ «Грига» Полтавська область	2021	Планується налагодити співпрацю з насінневими і фермерськими господарствами Полтавської області. Реалізація насіння.

**6. Інформація про наукову та науково-технічну діяльність,
що здійснювалась спільно з науковими установами
Національної академії наук України та національних галузевих академій
наук**

**7. Заходи, здійснені спільно з Полтавською облдержадміністрацією та
спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи
науковців для вирішення регіональних потреб**

Планується участь в регіональних програмах_____

8. Організаційна робота

№ з/п	Зміст заходу	Відповідальний	Відмітка про виконання
1	Голова Полтавського відділення УТГіС ім. М.І. Вавилова	Білявська Л.Г.	2021 рік
2	Член оргкомітету X з'їзду УТГіС ім.	Білявська Л.Г.	2021 р.

	М.І. Вавилова		

Пояснення щодо відхилень

9. План підвищення кваліфікації працівників

№ з/п	П.І.Б.	Зміст підвищення кваліфікації	Дата

Пояснення щодо відхилень

10. Міжнародні зв'язки

№ з/п	Країна	Організація	Зміст роботи	Виконавці

Пояснення щодо відхилень